

VAN EEN OUD SPROOKJE, DAT NIEUW KAN ZIJN

door NANNIE VAN WEHL.

Daar was ereis een jongen, die niet wist, wat bang zijn was. Hij zag zijn moeder wegloopen en gillen om een spin, hij merkte op, dat zijn vader thuiskwam met een somberen trek om den mond, een vreemden blik in de oogen, als hij in het bosch bij de houthakkers gehoord had, dat de wolven weer om 't dorp zwierven.

Ook luisterde hij naar de verhalen zijner broeders, die den oorlog kenden en meegemaakt hadden — dan vertelden ze de gruwelen des krijgs, van 't vloekgezang der fluitende kogels, en er was al weer sprake van dat gevoel, dat hij zelfs niet bij benadering kende: angst, vrees.

Hij wou 't kennen. Hij wilde óók, als zijn vader, voelen den machtigen invloed van 't dreigende gevaar, wilde ook als zijn broeders een verhaal kunnen doen, met starend-wilde oogen, met plotselinge sidderingen van 't lijf.

Toen trok hij de wereld in. Hij beleefde duizend gevaren, die elk ander den doodsangst hadden onderwezen, maar hij bleef dom. Hij sidderde niet, zijn stem beefde niet en zijn oogen bleven gelijkmoedig rondzien.

Weet je 't einde van dat oude, oude sprookje? Als held zonder wederga verwierf hij onsterfelijken roem, de dochter van den ouden koning werd zijn bruid. Doch 't verveelde haar, dat haar man steeds sprak over zijn wensch, die onvervuld was gebleven — hij kende de bangheid nog steeds niet.

Toen goot ze hem 's nachts, in zijn gerusten slaap een emmer vol koud water, met tientallen van grondeelingen erin, over 't lijf — en toen wist hij, wat bang zijn was.

Een kleinigheid maar, een kleinigheid had 't hem geleerd.

Er was eens een meisje, dat niet wist, wat moeheid beteekende. Ze zag haar moeder zich nestelen in een makkelijken stoel en even de oogen sluiten na afgedaan werk; ze merkte, hoe haar vader thuiskwam, met zware stap en gebogen rug, hoe hij zich als een blok op zijn legerstede wierp — ze luisterde om haar heen naar velen, die de klacht der wereld klaagden, het oude, oude lied zongen: „Ik ben zoo moede — zoo moede.”

Ze begreep er niets van. Ze werkte zeer veel, meer dan menig ander, die haar die onbegrijpelijke klacht voorzong.

Maar als ze gewerkt had, dan droegen haar vlugge voeten haar lichte gestalte weer zonder spoor van vermoeidheid naar de plaatsen van 't vermaak, en als ze zich vermaakt had, ging ze weer terug en werkte. Ze strekte zich niet uit op den grond, dan omdat het mos zacht was en de blauwe hemel zooveel schooner, gezien door wiegende groene blaren; ze ging slechts naar bed, omdat 't donker werd en iedereen 't deed — ze stond

op zoodra 't weer licht was en ze 't eerste levensgeluid van den nieuwen dag gehoord had.

Ze wou graag weten wat vermoeidheid was. Want op al de gezichten rondom haar stond wel iets heel verschrikkelijks te lezen, iets erger dan de ergste lichaams-smart.

En ze begreep, dat ze daar medelijden mee moest hebben. Ze kon 't echter niet — ze voelde neiging om te spotten, en te minachten, en ze wist, dat dit kwam, doordat ze de moeheid niet kende. Daarom meende ze, was 't haar zeer noodig, eindelijk te weten, wat dit alles beteekende.

„Als ik maar flink werk,” dacht ze, „zal ik 't eindelijk wel leeren.” Ze deed zooveel, dat de menschen om haar heen haar waarschuwden: „Pas op, je wordt te moe — rust dan toch eens.”

„Moede?” zei ze nadenkend. „Ik ben dus toch op den goeden weg, om de moeheid te leeren kennen? Maar ik ben nog dezelfde van gisteren en eergisteren en verleden jaar — zou ik nu moe zijn?”

„Nog eens,” kreeg ze ten antwoord. „O, waarlijk, als je moede bent, dan hoef je 't niemand te vragen; de moeheid meldt zich aan bij je hersens, bij je spieren, zóó, dat je niet in twijfel kunt zijn.”

Er gingen weer een paar jaren voorbij. En altijd door werkte ze. Ze leerde vele dingen — dat er van de menschen niet veel vreugde is te verwachten „omdat ze allen te moede, veel te moede zijn, — dat een wonder genoemd wordt, degene, die werken kan zonder vermoeidheid, met altijd nieuwe kracht en altijd nieuwe lust —”

Zoekend naar de moeheid, vond ze succes. Haar werken voerde haar vlug langs 's levens paden bergopwaarts.

Haar gansche ziel, al de vezels van haar hersenen, al de deelen van haar geest, had ze totnutoe gebruikt bij haar gang door 't leven.

Doch moede was ze nog altijd niet. Eén ding was echter ongebruikt gebleven — haar hart. Ze had er nooit over gedacht, waar dit hart toe diende.

Toen wilde het leven niet langer, dat er een sterveling rondging tusschen de stervelingen, die *het* leed der wereld — de moeheid — niet kende. Het Leven wist wel, hoe 't een sterk meisje moede moest maken —

Het stak zijn hand zonder aarzelen uit, greep haar hart en verbrijzelde 't in zijn ijzeren vuist.

't Was maar een kleinigheid. 't Geschiedde onopgemerkt, zonder dat iemand der anderen er iets van bemerkte — Och, 't is maar een kleinigheid, een ongebruikt meisjeshart te breken — 't is maar een kleinigheid, die je moe kan maken, voor 't eerst in je leven, maar ook voorgoed —

Van stonde aan kende 't meisje de moeheid, de langzaam verterende, die licht noch glans in 't leven dulden kan.

In ootmoed boog ze 't hoofd, om de moeheid te ontvangen. Dit was haar wijding tot mensch onder de menschen.